

De kromme stok en de rechte slag...

Wie kent niet het gezegde: 'met een kromme stok een rechte slag slaan' - wat zoveel wil zeggen als: dat met iets dat feitelijk niet goed is toch een positief resultaat bereikt kan worden.

Het opvallende is dat wanneer je op dit gezegde googelt het in bijna alle gevallen in een christelijke setting wordt gebruikt en dan ook nog zo, dat het in de meeste gevallen lijkt dat het God is die met die kromme stok een rechte slag slaat (ja, zo staat het er echt te lezen!).

Is dat nu niet een typisch geval van recht praten wat krom is?

Onwillekeurig moet ik denken aan Corrie ten Boom die ik ooit eens - in een ver verleden - op een Youth for Christ bijeenkomst heb horen spreken. Zij vertelde toen het volgende verhaal:

ze was eens op een weefschool geweest in Egypte. Jonge leerlingen waren druk in de weer met weefgetouwen en maakten de mooiste patronen. Vol bewondering keek ze er naar. Toen ze bij een van die leerlingen kwam, zag ze dat deze een fout maakte. Ze vroeg hem of en hoe deze fout hersteld kon worden. De leerling antwoordde dat de leraar er zo wel naar zou komen kijken en dat die dan in staat was om van deze misser iets heel moois te maken. Tot haar grote verwondering bleek dit zo te zijn.

Natuurlijk volgde toen een uitleg naar de praktijk van het leven van de christen. Het opvallende was, dat zij de 'misser' niet als van de kant van God komend beschouwde, integendeel: de leerling zelf maakte de fout. En ze vertelde dat wilde de fout hersteld kunnen worden deze eerlijk moest worden beleden aan de leraar. Pas dan kon deze er wat aan doen.

Missers maken we allemaal. Al moeten we oppassen niet te snel als excuus daarvoor aan te voeren 'dat wij nu een keer mensen zijn die fouten maken'. De bekende evangelist Sidney Wilson (<http://www.sidneywilson.nl/>) zei ooit eens dat je beter van de fouten van een ander kunt leren dan ze zelf te maken. Maar als je kijkt naar het gezegde dat als thema voor dit 'Actueel' is gekozen, lijkt het haast wel, helemaal als het binnen de christelijke context wordt geplaatst en

gekoppeld wordt aan God, alsof 'fouten maken' niet zo erg is. God breidt de zaak (immers) wel netjes recht...

Met haar voorbeeld van de weeffout wilde Corrie ten Boom dit destijds allerminst suggereren. We vinden een dergelijke gedachte ook nergens in het Woord van God terug. Eerder onderstreept bijvoorbeeld een Paulus het gelijk van Sidney Wilson als hij wijst naar Israël en wat wij over haar foute zetten in het Woord van God lezen, en hij dan aangeeft dat een en ander is opgetekend ons ter lering (1 Cor. 10:11)!

Laten we eerlijk zijn, de kromme stok geeft aan dat er iets mis mee is en dat het gebruik daarvan normaliter niet het gewenste resultaat oplevert. Het is niet God die een dergelijke stok hanteert, maar *ik*, de mens. Natuurlijk bedoelt iemand die bij wijze van spreken deze stok in Gods hand geeft niet dat het God is die daar mee slaat. Nee, heel (in de meeste gevallen oprecht) vroom bedoelt diegene aan te geven dat God iets dat niet deugdelijk is soms toch kan gebruiken om een positief resultaat mee te bereiken.

Toch is een dergelijke gedachtegang gevaarlijk.

Zeker, net als de weversleerling met de gemaakte weeffout, kan ik belijden een foute zet gemaakt te hebben of iets gehanteerd te hebben dat niet helemaal zuiver is, maar toch is er een wezenlijk verschil, ook al pakt het resultaat misschien gelukkig goed uit.

De God die spreekt van rechte voren trekken (2 Tim. 2:15), gebruikt nooit een kromme stok!

Nergens lezen we daarvan in Gods Woord.

Hij roept in zijn Zoon niet voor niets nadrukkelijk op om in Hem te blijven (Joh. 15:1vv.)!

Voordat we het weten, en het gegoogel op het gezegde bewijst dit!, wordt de kromme stok een alibi om hem, aangezien God er wel een rechte slag mee weet te geven, toch maar rustig te blijven gebruiken.

Dan praat je inderdaad recht wat krom is.

Nu blijkt dit in de christelijke kring onderhand bijna de gewoonste zaak van de wereld te zijn, dan wel tenminste te worden. Er worden in dergelijke situaties ter onderbouwing van de actie zelfs wat vaak teksten aangehaald als 'aan de vruchten ken je de boom' (Matt. 7:16). Of er beseft wordt in welk verband een en ander is gezegd, is maar zeer de vraag. Laat staan dat er de bereidheid is te erkennen dat de Bijbel heel duidelijk laat weten dat bijvoorbeeld een zilte bron geen zoet water geeft (Jac. 3:12) en je geen druiven plukt van een braamstruik

(Luc. 6:44) - om nog maar te zwijgen van het door Paulus beklemtoonde gegeven, dat het licht geen enkele gemeenschap met de duisternis heeft (2 Cor. 6:14).
Nee, de kromme stok kan een rechte slag slaan. Dus maak er gerust gebruik van...

Voorbeelden?

Laat ik me tot één voorbeeld beperken, zonder er inhoudelijk veel van te zeggen.

Wat te denken van de al maar toenemende belangstelling voor Celebrate Recovery?

De naam doet een geweldig rechte slag vermoeden.

Wie immers kan tegen herstel zijn? God in elk geval niet!

Heeft niet juist zijn gang in de Zoon naar Golgotha de weg tot herstel geopend en dat in meer dan een opzicht?

Absoluut!

Een volmondig amen mag hier worden geuit, maar... is het kruis een *kromme* stok?

Wie de moeite neemt en zich verdiept in de op bijvoorbeeld deze site aangeleverde bronnen voor wat dit fenomeen van Celebrate Recovery betreft en wat zelfstudie in dezen doet, kan in alle eerlijkheid niet anders dan vaststellen dat hier zelfs het 'zware geschut' van Paulus in stelling getrokken mag, ja moet worden: welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis.

Naast dat het momenteel erg 'in' is om in christelijke kring allerlei systematische methodes voor allerlei pastorale en geestelijke zaken te ontwikkelen, wordt er in dit geval wel heel gemakkelijk en klakkeloos uit een uiterst bedenkelijke bron geput.

Of de 'gebruikers' dit weten? Vast niet. Ze zullen - gemeend - enkel oprechte bedoelingen voorstaan.

Moet ik dan toch dezelfde fouten maken en mag ik me dan beroepen op de rechte slag die met de kromme stok mogelijk is? Want er zullen vast wel 'resultaten' zijn die onder de noemer 'positief' zijn te noteren. Dergelijke geluiden zijn namelijk al hoorbaar. Desalniettemin is het risico, zeker in een dergelijk geval, niet denkbeeldig dat op langere termijn (of mogelijk zelfs direct) er misschien negatieve uitkomsten moeten worden vastgesteld. Dit laatste zal zeker het geval zijn wanneer je ook nog eens put uit de bron van de humanistische en transpersoonlijke psycholoog Eugene Gendlin en diens focustherapie. Inmiddels wordt omgekeerd ook binnen deze psychotherapie gretig geput vanuit dezelfde bron als waaruit Celebrate Recovery put.

Gods woord zegt, en dat geldt helemaal in en voor deze eindtijd: mijn volk gaat te gronde aan een gebrek aan kennis.

Waarom moet de hulpverlening, de hulpverlener, het pastoraat, het pastorale team, de pastor enzovoort eerder en meer of, en ook, gebruik maken van hulpbronnen *naast* Gods Woord? Is het kruis niet meer toereikend, de naam van Jezus krachteloos, de Bijbel als gids en leidraad onvoldoende? De Bijbel waarschuwt voor zelf uitgehouden bakken (Jer. 2:13) die tenslotte het water niet blijken te kunnen houden!

Pasen laat zien dat er maar één plek en bron is: het kruis. Niet het kruis *en* twaalf stappen. Eén bron: Jezus. Niet Jezus *en* twaalf stappen. Gods Woord. Niet het Woord *en* twaalf stappen.

Celebrate Recovery een van de meerdere kromme stokken... Maar dat met de kromme stok soms een rechte slag kan worden geslagen, betekent allerminst dat een dergelijke stok daarmee is gelegitimeerd.

Drs. J.G. Hoekstra